

Természet és ember viszonya Fanni kertjében

László István

ELTE BTK magyar szak

laszloistvan646@gmail.com

A mindenki által ismert *Fanni' hagyományai* című regényt a több mint kétszáz éves recepció során a legkülönfélébb aspektusokból közelítették meg és közelítik meg a mai napig. A regény narratológiai, filológiai, recepciótörténeti és stíláriás értelmezési keretei mellett gyakran emlegetett szempont a természet és ember viszonyának elemzése is. Ennek ellenére ritka az olyan tanulmány, amely a mű alapos és részletes boncolgatására vállalkozik ökokritikai keretek között.

Előadásomban kénytelen vagyok leszűkíteni az elemzett szöveghelyek számát, így csupán a *Fanni' hagyományaiban* megjelenő kert terére koncentrálok, ezen keresztül mutatom be természet és ember viszonyát. Célkitűzéseim között szerepel azoknak a mítoszoknak a megbolygatása, melyek a regény kapcsán Fanni és a természet közötti harmóniáról, valamint a természetbe való beleolvadásról szólnak, valamint azon elképzelésnek kifejtése, miszerint a regényben inkább egyfajta dinamikus jelentésteremtés jön létre természet és ember között az Én megkonstruálása céljából. Emellett kitérek a kert mint tér megjelenésének filozófiai-kulturális hátterére, az antropomorfizáció-animalizáció kérdésére, az artificiális és természeti terek közötti különbségre, az anya és a természet egybefonódásának és közös megjelenésének problematikájára, a szöveghelyekben felbukkanó állatalakok jellegének vizsgálatára, valamint nyelvi eszközök használatának szemrevételezésébe is bocsátkozom.

Szakirodalmi referenciapontjaim főképp az utóbbi időben megjelent tanulmányok, melyek inkább ökokritikai keretben szólnak meg, így például Borbély Szilárd, Bódi Katalin, Devescovi Balázs témába vágó írásai. Ezek mellett természetesen a *Fanni*-diskurzus régebbi tanulmányait is figyelembe veszem, főképp az összehasonlítás miatt.